

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-71

21.1.2025

Fremtind Forsikring AS

Motorvogn

Uriktige opplysninger ved skadeoppgjør etter anført biltyveri — fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikredes ektemann meldte bilen til sikrede stjålet 25.8.23 etter at den ble borte fra en kommunal parkeringsplass. Foretaket utbetalte erstatning basert på disse opplysningene, men bilen ble senere funnet, og undersøkelser viste at bilen hadde stått parkert ulovlig i flere måneder før den ble tauet inn på oppdrag for Statens vegvesen. Da bilen kom til rette, krevde foretaket tilbakebetalt erstatningssummen og sa opp forsikringsavtalen med påstand om uredelig brudd på opplysningsplikten ved skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde og femte ledd. Det ble vist til at sikredes ektemann bevisst hadde gitt uriktige opplysninger om bilens parkering og tilstand for å oppnå en urettmessig erstatning. Foretaket mente også at det var identifikasjonsadgang mellom sikrede og ektemannen, jf. fal. § 4-11. Sikrede bestred at opplysningsplikten var brutt og tilbød å ta bilen tilbake da den ble funnet, men foretaket avviste dette da utbetalingen allerede hadde funnet sted. Nemnda kom til at sikrede kunne identifiseres med ektemannen. Nemndas flertall kom videre til at foretaket kunne påberope seg uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret, og viste blant annet til at det måtte legges til grunn at sikredes ektemann var klar over at bilen ikke var stjålet.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil og spørsmålet om foretaket kan påberope seg uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikredes bil var forsikret med toppkaskoforsikring i foretaket. Bilen ble disponert av sikredes ektemann E., som kontaktet foretaket på telefon 25.8.23:

FT sin mann ringer, ble borte fra en parkeringsplass, FT har ringt politiet. Fikk beskjed om å melde den stjelt og ringte oss, fikk beskjed om å sende inn anmeldelse først. Melde skade online. Bilen sto låst. Saken er meldt til politiet, FT har snakket med dem og har anmeldt. Bilen var låst, pleier å være liten rød lys (alarm?). Kjøretøyet var borte ifølge FT. v takst.

Foretaket ba om ytterligere informasjon. E svarte 26.8.23:

Onsdag den 16.08.23 ble bilen parkert på en kommunal parkeringsplass på n ... i s ... etter avtale med verksted. Hensikt med parkering var servis på bilen.

Mandag den 21.08.23 var bilen ikke der. Jeg tok kontakt med politiet og kommunen. Begge parter bekreftet å ikke inntaet bilen. Politiet ba meg å Ringe alle bergingsselskap, ingen av dem hadde hentet

bilen. Politiet ba meg å anmelde forholdet.

Foretaket informerte 6.9.23 sikrede om at markedsverdien for bilen var beregnet til kr 305 655 og at foretaket ville gjøre opp med panthaver først dersom det var heftelser/lån på kjøretøyet. Dette ble akseptert av sikrede 8.9.23. Panthaver informerte foretaket om at restgjelden var på kr 259 589. Foretaket sendte deretter 13.9.23 e-post til sikrede med informasjon om utbetaling av restbeløpet på kr 40 065.

Foretaket fikk to dager senere telefon fra Bank D.s kundesenter i B. om at bilen var funnet et sted på Ø. Foretaket kontaktet politiet som bekreftet at bilen var funnet:

Ringt politiet. Bilen er funnet hos M... i A ... på J Har forsøkt å ringe, men får ikke svar.

Foretaket kontaktet deretter SOS International for frakt av bilen til biloppstillingsplass slik at takstmannen kunne undersøke den.

Utreder laget en illustrasjonsmappe etter undersøkelsen av bilen og bilnøkklene. I utredningsnotatet datert 18.10.23 fremgår det at siste service på bilen var 27.10.20 hos Bilverksted P.

Foretaket ba i tillegg om innsyn i politidokumentene og mottok disse.

Under den videre utredningen av saken undersøkte foretaket bilder fra Google Maps, der sikrede opplyste at bilen hadde stått i fem dager i påvente av verkstedtime før den ble meldt stjålet 21.8.23. Bilder fra juni 2023 viste imidlertid at bilen stod på samme sted. Utklippet fra Google Maps beskrev følgende:

Det er bebyggelse i nærheten og en grillkiosk, og ikke noe verksted.

Det er skiltet parkering forbudt over 24 timer

Utreder hadde 18.10.23 en samtale med eier og driver av Bilverksted V. som hentet bilen på parkeringsplassen. Samtalenotatet anga følgende:

Da H ... kom frem til bestemmelsesstedet oppdaget han raskt bilen. Den stod ut mot siden på plassen i bredden på plassen, men mer midt på plassen i lengderetningen. Han kunne rygge bergingsbilen rett bort til fronten på P ... og dra den opp på planet. Det han oppdaget var at i fronten på bilen satt en tauerekro påmontert. I tillegg var dørene på bilen ulåst. Innen i bilen var det plassert 4 vinterhjul. Dørene og vinduene på bilen var hele og uten noen spor av innbrudd.

Utreder gjennomførte en samtale med E. 26.10.23. Fra utredernotatet hitsettes:

Om skadetilfellet:

Han fortalte at bilen stod parkert på en kommunal parkering, og skulle så på verksted og som hadde fått bilnøkkel. Han som drev verkstedet var på ferie og da han kom tilbake så gikk han for å hente bilen. M ... ble da oppringte og fortalt at bilen ikke var der lengre. Bilen var borte.

...

M ... ble spurt om når han parkerte bilen. Han sa at det husket han ikke, og sa at bilen hadde stått der noen uker. Han som skulle ta service på bilen hadde vært opptatt, og hadde reist til sitt hjemland et par ganger. Derfor lot han bilen stå der og vedkommende hadde også bilnøkkelen. Det var ikke behov for bilen hjemme, og da siden M ... hadde startet med transport og var alltid på jobb. Videre så hadde de en ekstra bil. ...

M ... ble spurt hva som var feil med bilen. Han svarte at det var en varslingslampe fra en knapp oppe ved taket om en airbag på passasjersiden. Det skulle skiftes olje og service på verkstedet. Vinduspusser bak var ødelagt og hadde falt ned. På spørsmål sa M ... at motor var helt fin, og gir var uten problem og helt fint – og slikt som det alltid har vært. Han ble spurt om det var noen feil eller mangler som gjorde at han ikke kunne bruke bilen, og M ... svarte nei på spørsmålet.

...

M ... ble spurt om hvorfor det var festet en tauekrok foran på bilen. Han sa at det visste han ikke, og benektet å ha festet på en tauekrok. M ... var ikke klar over det. Han ble gjort kjent med at Google har fotografert bilen da den stod på parkeringsplassen. Google bildet er fra juni 2023, som betyr at den har stått der lenge. M ... sa ja, ja. Han sa at det var veldig rart at ingen kunne si noe om at bilen var tauet bort. Han spurte både politi og forsikring om de kunne sjekke om bil var inntauet. Ingen av dem fant noe. Han sa at han fikk så vite at bilen var blitt tauet bort til H ..., eller noe sånt.

Det ble bekreftet overfor M ... at bilen er inntauet, og det skyldes at parkeringsreguleringen er inntil 24 t. Det er skiltet. Da bilen hadde stått hensatt i flere måneder, så krevde M ... at bilen skulle inntaues. Bilen ble inntauet av L ... til B M ... visste ikke hvor B ... var og stilte spørsmål om ikke dette er i O ...

M ... ble gjort kjent med at bilen var ulåst, og sa at det vet han ikke.

Foretaket mottok 6.11.23 tilstandsrapport på bilen fra verkstedet:

Ett prisestimat på det vi vet per nå er nok opp imot en 75-100 000,- i arbeid og opp mot samme sum i deler. Tatt til betrakning at det ikke er noen interne skader i motor. Dette er uvisst uten en videre kontroll. Oversikt så langt

- Deffekt Dynamo
- Deffekt Batteri
- Rustene Bremses rundt om
- skader på Eksosanlegg, bakre
- Må bytte pakninger til turbo, olje tur/retur
- Må bytte toppdekselpakninger, med dysetetninger
- Må bytte simring på veiv, bakkant
- utslitte Dekk (sommer)
- Stor service skulle vært utført
- Luftfjølring ligger i bunn, kan potensielt være flere feil og
- mangler
- Visker bak henger nedover, motor og arm er deffekt.

Alt med forbehold om flere feil som dukker opp på en eventuell prøvekjøring og som oppstår etter litt tid. Motor er det usikkert tilstand på, da denne satt fast når bil kom inn på verksted. Kan være stempelringer som har rustet fast i sylinder, da blir det fort stor skade internt i motor etter noe kjøring, Dette må moro demonteres for å få en full kontroll på.

Dette er da bare ett estimat og må regnes med +++, om dere ønsker en nøyaktig pris kan vi selvfølgelig sette opp dette med forbehold om eventuelle tillegg som kommer på ved reparasjon. Trolig er repp av denne bilen for å få den i en normal stand vil ligge på mer enn bilens markedsverdi.

Foretaket kontaktet E. på nytt og informerte om tilbakemeldingen fra verkstedet. Fra oppfølgingssamtalen den 10.11.23 hitsettes:

H ... opplyste at han kan ikke så mye om bil. Han hadde ikke lagt merke til at sommerdekkene var utslitt og mente at luftfjæringen var OK, samt at hev/senk luftfjæringen ble reparert hos P ... uten at han husket når. Rustne bremses mente han skyldtes den lange tiden som hadde gått fra parkeringen startet. Han kjent ikke til noen skade på eksosanlegg, og visste ikke hva turbo, toppdekselpakning m.v. var. MH ble gjort kjent med at skadesaken vil bli sendt til vurdering. Videre ble han gjort kjent med at skadetilfellet ikke anses som et tyveri, da bilen er inntauet etter å ha stått lenge parkert og utover begrensningen på 24 t. M ... mente at etter å ha ringt bilbergere så fulgte han bare rådet fra politi og forsikring om å anmelde det som et tyveri.

Utreder laget samme dag et sammendrag i saken:

6. Avdekkede forhold

Det er ikke riktig at bilen ble parkert den 16.8.23.

Det riktige er at bilen har stått på regulert parkeringsområde til K ... i lang tid, og da minst siden juni 2023. Det er maksimalt tillatt å stå parkert inntil 24t. Det er gitt uriktige opplysninger om når bilen ble parkert. Bilen ble inntauet etter begjæring fra M ..., da bilen iflg. M ... hadde stått i K ... i flere måneder. Det er derfor ikke noen tyveri skade. Det som faktisk har skjedd er at bilen har blitt hensatt over lengre tid, og som da førte til inntauing.

Det er utbetalt erstatning til pantehaver og forsikringstaker.

H ... har bekreftet at bilen har stått i K ... i lengre tid, og forklart at det skyldes at den skulle på verksted som skal være R. 1 V. Han som driver verkstedet hadde etter at bilen ble parkert vært i sitt hjemland et par ganger og H ... hadde ikke noe hastverk med å få utført verkstedsoppdraget. R. 1 V. er forsøkt kontaktet, men det er ikke noen kontaktdata registrert. H ... har ikke sendt kontaktdata til verkstedet. ...

H ... har opplyst at han ringte til flere bilbergere uten at han fikk vite at bilen var inntauet, og meldte derfor bilen som stjålet etter informasjon fra politi og Fremtind. H ... har ikke beskrevet noen kritiske feil eller mangler. Kun at vinduspusser bak var defekt og feilmelding på airbag passasjerside.

I oppfølgingssamtale er feil og mangler avdekket hos P ... gjennomgått. H ... opplyste at han kan ikke så mye om bil. Han hadde ikke lagt merke til at sommerdekkene var utslitt og mente at luftfjæringen var OK, samt at hev/senk luftfjæringen ble reparert hos P ... uten at han husket når. Rustne bremses mente han skyldtes den lange tiden som hadde gått fra parkeringen startet.

Utreder laget 30.11.23 et notat om kontakten med Firma M., som var rekvirent av inntauingen:

Hun opplyste at bilen hadde stått veldig lenge i K M ... bestilte inntauing på oppdrag for Statens Vegvesen. Bilen hadde stått lengre enn tillatt. De hadde reagert på bilen og M ... hadde flere ganger vært å sett på bilen, og da iført arbeidsuniformen som er i gult. De fikk aldri noen spørsmål av noen om hvorfor de sjekket bilen flere ganger.

De forsøkte å kontakte bilens eier uten resultat og hun sa at politiet også forsøkte. Bilen ble først inntauet til M ... og da i tilfelle eier skulle ta kontakt og hente bilen. Da det ikke skjedde så ble bilen hentet av L Hun ble kontaktet av Fremtind Forsikring 1- 2 uker etter inntauing, og hun gav da uttrykk for at hun var skeptisk siden bilen ble meldt stjålet kort tid etter inntauing. Hun fikk da vite at erstatning var blitt utbetalt, og tenkte at det kan ikke være riktig når bilen var inntauet etter å ha blitt hensatt. Bilens eier (en mann) ringte henne 1 – 2 uker etter inntauingen og ville vite hvor bilen var, slik at han kunne hente noen fødselspapirer fra bilen. Han fikk da vite hvor bilen var oppbevart.

Foretaket besluttet den 30.11.23 å avslå erstatning og si opp forsikringsavtalen under henvisning til at sikrede og E. uredelig hadde brutt opplysningsplikten i skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Sikrede måtte identifiseres med E., som måtte ha forstått at bilen ikke var stjålet. Opplysningene om at bilen ble parkert fem dager før den forsvant var uriktige da det var avdekket at bilen ble tauet inn etter å ha vært hensatt på parkeringsplassen i flere

måneder. Foretaket anførte også at det var tilbakeholdt opplysninger om bilens tilstand. Foretaket krevde tilbakebetalt kr 268 901.

Det er fremlagt en verkstedsfaktura datert 27.10.20 og en SMS fra politiet til E. datert 3.8.23. I meldingen sto det følgende:

Det er Politiet i L ... som forsøker å komme i kontakt med deg.

Vennligst ring tilbake. Det gjelder en P ... registrert på din kone.

...

Sikrede avviser at redegjøringsplikten under skadeoppgjøret er brutt. Da bilen kom til rette, ga sikrede uoppfordret tilbud om å ta bilen tilbake. Før dette tidspunkt var sikrede sikker på at bilen var stjålet. Bilen ble parkert på parkeringsplassen fordi sikrede hadde en avtale med verksted. Sikrede kjenner ikke til hvem som kan ha satt en slepekrok på bilen og antar at det må ha skjedd under et tyveriforsøk eller av verkstedet.

Det er riktig at bilen stod parkert på verksted tidligere samme år da familien skulle reise til P. i mai. Personen som skulle reparere bilen var imidlertid bortreist og skulle utføre jobben da han kom tilbake. Sikrede kjente ikke reparatøren, men hadde fått beskjed hvor bilen skulle repareres. Familien har to biler. Sikrede var gravid med komplikasjoner og kunne ikke kjøre bil. Reparasjonen hadde derfor ingen hast, og bilen stod lenger enn planlagt. Sikrede hadde ingen grunn til å tro at bilen ikke var stjålet. Sikrede kontaktet politi og bergingsselskap med spørsmål om bilen var tauet bort, men dette ble avkreftet.

Bilen er en 2010-modell P, registrert første gang 5.4.11 og var tolv år på skadetidspunktet. Det ligger i sakens natur at bilen ikke er feilfri. En bil på denne alderen har behov for reparasjoner og vil ha flere feil/mangler når den blir grundig undersøkt av et merkeverksted. De feilene som er listet opp, var ikke noe man nødvendigvis kan kjenne til eller avdekke som ufaglært bileier.

Sikrede la ikke skjul på at bilen hadde behov for service og opplyste om de feil/mangler han hadde kunnskap om. Det er ulogisk at sikrede skal ha provosert frem inntauing av bilen for så å melde den stjålet. Bilen ville komme til rette. At sikrede var villig til å ta bilen tilbake, er uansett tilstrekkelig dokumentasjon på at sikrede ikke har hatt til hensikt å begå forsikringsbedrageri.

Sikrede bestrider tilbakebetalingskravet.

Foretaket anfører at sikrede/E. uredelig har brutt opplysningsplikten, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Sikrede må identifiseres med E., jf. fal. § 4-11 bokstav a. Det er sannsynliggjort at bilen ble tauet inn etter at den var hensatt på en parkeringsplass i flere måneder. E.s opplysninger om at bilen ble parkert fem dager før den forsvant er derfor uriktige. Parkeringsplassen er skiltet med parkering i inntil 24 timer. E. må ha forstått at dette innebar at bilen ville bli fjernet dersom den ble stående i flere måneder. M., som er ansvarlig for parkeringsplassen, forsøkte å kontakte sikrede flere ganger uten å lykkes. Det er derfor påfallende at sikrede ikke kontaktet M. for å undersøke om bilen var tauet bort.

Foretaket anfører at bilen ble hensatt på parkeringsplassen uten hensikt om å bruke den eller få den reparert. Det er ikke sannsynliggjort at bilen ble parkert i forbindelse med avtale hos et verksted slik sikrede anfører, og utreder har ikke mottatt navn eller lignende på vedkommende som skulle reparere bilen. Foretaket viser også til opplysningene om at bilen ikke var låst, og at

den mest sannsynlig ble tauet dit ved hjelp av den påmonterte tauekroken. Dette tilsier at E. bevisst har gitt uriktige opplysninger om hendelsesforløpet ved at E. måtte ha forstått at bilen ikke var stjålet.

Under enhver omstendighet er det tilbakeholdt opplysninger om bilens tilstand. Bilen var ikke kjørbare da den ble undersøkt av verksted, og med all sannsynlighet var den heller ikke det på parkeringstidspunktet. Feilene på bilen slik de er beskrevet i tilbakemeldingen fra verkstedet er så graverende at reparasjonskostnadene sannsynligvis vil overstige bilens verdi. Ved å unnlate å opplyse om det store antallet feil på bilen, ble foretaket forledet til å fastsette bilens verdi med utgangspunkt i tilsvarende biler i normalt god stand.

Bilens verdi etter tilstandsrapporten ble vurdert til kr 55 000. Sikrede måtte derfor forstå at erstatningstilbudet på kr 305 605 ble gitt som følge av at foretaket la en vesentlig feil oppfatning av bilens tilstand og verdi til grunn, noe sikrede unnlot å opplyse om.

Foretaket opprettholder tilbakebetalingskravet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er fri for ansvar og kan kreve tilbakebetaling av erstatning pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Merete Anita Utgård, bemerker:

Flertallet mener foretaket må gis medhold.

Fal. § 8-1 fjerde og femte ledd angir:

Gir sikrede ved skadeoppgjøret bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som sikrede vet eller må forstå kan føre til at sikrede får utbetalt en erstatning han eller hun ikke har krav på, mister sikrede ethvert erstatningskrav mot forsikringsforetaket etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse. Hvis sikredes forhold bare er lite klanderverdig, bare angår en liten del av kravet, eller hvis det ellers foreligger særlige grunner, kan sikrede likevel få delvis erstatning. § 4-14 gjelder tilsvarende.

I tilfeller som nevnt i fjerde ledd kan forsikringsforetaket si opp enhver forsikringsavtale det har med sikrede med en ukes varsel. § 3-7 annet ledd første, annet og fjerde punktum gjelder tilsvarende.

Bestemmelsen gjelder sikrede, som her er forsikringstaker. Det er sikredes ektefelle E. som har hatt kontakten med foretaket i forbindelse med tyveriet. Spørsmålet er derfor om sikrede må identifiseres med E.

Ifølge fal. § 4-11 annet ledd bokstav a kan foretaket "ved forsikring av motorvogner" avtale identifikasjon mellom sikrede og "en person som med sikredes samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden". En slik identifikasjonsadgang er inntatt i de generelle forsikringsvilkårene pkt. 11. Ifølge retts- og nemndspraksis omfatter formuleringen "ansvarlig for" den situasjonen at vedkommende har permanent bruksadgang kombinert med et visst forvalteransvar eller eksklusiv bruksrett i to–tre uker, jf. Wilhelmsen Lovkommentar Karnov note 3 til § 4-11 og eksempelvis FinKN 2018-752.

Sikrede har forklart at det var E. som disponerte bilen og var ansvarlig for den. Opplysningene i klagen angir også at sikrede ikke benyttet bilen mens hun gikk gravid. Flertallet forstår dette slik at E. brukte bilen som sin egen, dvs. hadde permanent bruksadgang og i hvert fall forvalteransvar knyttet til kontakten med foretaket, og også eksklusiv bruksrett i perioden hvor

bilen var bortsatt fra "minst" juni 2023 til skademelding 25.8.23. Dette er tilstrekkelig til identifikasjon mellom sikrede og E.

Spørsmålet blir da om E. har gitt gale opplysninger under skadeoppgjøret, jf. § 8-1 fjerde ledd. Foretaket anfører at E. bevisst har gitt uriktige opplysninger om hendelsesforløpet ved at E. måtte ha forstått at bilen ikke var stjålet. Flertallet forstår dette slik at den gale opplysningen som har betydning i forhold til fal. § 8-1 fjerde ledd gjelder det forhold at bilen er stjålet.

Det er klart at bilen ble tauet bort pga. feilparkering, og at opplysningen fra E. om at bilen er stjålet derfor objektivt sett er gal. Spørsmålet blir om E. var klar over dette da han meldte bilen stjålet. Dette kunnskapskravet må sees i sammenheng med hendelsesforløpet frem til inntauingen og hvilken informasjon E. ga om dette.

E. forklarte ved innmelding av kravet 25.8.23 at bilen var blitt borte/stjålet fra en parkeringsplass, og at bilen var låst. På forespørsel ga han utfyllende opplysninger i e-post dagen etter hvor det ble oppgitt at bilen ble parkert på en kommunal parkeringsplass den 16.8.23 etter avtale med et verksted, og at bilen var borte fem dager senere. Undersøkelser av kartutsnitt fra Google Maps viser imidlertid at bilen stod på parkeringsplassen allerede i juni 2023. Videre har M. forklart at anmodning om inntauing kom etter at bilen hadde stått ulovlig parkert i flere måneder.

Da E. ble konfrontert med disse opplysningene i samtale 26.10.23, ga han uttrykk for usikkerhet og at han ikke husket når bilen ble parkert. Det ble likevel presisert at den hadde stått der i noen uker siden personen som skulle gjennomføre service hadde vært opptatt. Dette var grunnen til at E. lot bilen stå.

Etter det opplyste er det imidlertid ikke noe verksted i nærheten av parkeringsplassen. E. har forklart at det aktuelle verkstedet var R 1 V. Utreder har kontaktet R. 1 V., men det er ikke registrert kontaktdata der, hvilket betyr at E. aldri sendte kontaktdata til verkstedet. E. har heller ikke angitt navnet på reparatøren.

Det er også opplyst at bilen ikke var kjørbare da den ble undersøkt av verkstedet, og at den ble hensatt på parkeringsplassen ulåst og utstyrt med tauekrok. Dette tilsier at bilen i realiteten ikke ble parkert på parkeringsplassen, men tauet dit og etterlatt ulåst uten noen avtale med et verksted.

Basert på dette mener flertallet at foretaket i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort at bilen ikke ble satt på parkeringsplassen i den perioden E. først oppga, og at det heller ikke foreligger noen avtale med verksted. Det må i så fall også legges til grunn at E. var klar over at bilen hadde stått på parkeringsplassen i flere måneder i ulåst og ikke kjørbare stand. Om han dermed også var klar over at bilen var tauet bort og ikke stjålet er mer uklart. Det er opplyst at parkeringsplassen er skiltet med parkering tillatt inntil 24 timer. Biler som står ulovlig parkert i flere måneder blir normalt tauet bort. Det er videre opplyst at M. som forvaltet parkeringsplassen forsøkte å kontakte E. flere ganger uten å lykkes, og at politiet allerede den 3.8.23 forsøket å komme i kontakt med E. vedrørende bilen med følgende SMS:

Det er Politiet i L ... som forsøker å komme i kontakt med deg.

Vennligst ring tilbake. Det gjelder en P ... registrert på din kone.

Det er uklart for flertallet hvorfor E. ikke svarte på disse henvendelsene, men når dette sees i sammenheng med E.s gale redegjørelse for hendelsesforløpet mener flertallet det fremstår som helt usannsynlig at E. ikke under disse omstendighetene har skjønt at bilen når den ble borte var tauet bort. I så fall må det legges til grunn at E. var klar over at bilen ikke var stjålet.

Det neste spørsmålet er om de gale opplysningene kunne gi sikrede en erstatning han ikke hadde krav på. Det er klart at gale opplysninger om tyveri av bil kan gi sikrede en uberettiget erstatning.

Det siste spørsmålet er om E. "måtte forstå dette". Formuleringen er omtalt i HR-2024-989-A avsnitt 39:

Det sikrede "må forstå", er at de bevisst uriktige eller ufullstendige opplysningene sannsynligvis vil føre til en for høy utbetaling dersom de legges til grunn for erstatningsoppgjøret. Kravet er oppfylt når en mulig uvitenhet fremstår som *uforståelig* ut fra en objektiv bedømmelse av de relevante konkrete omstendighetene. I alminnelighet kan det legges til grunn at dette er tilfellet når forsikringsforetaket har spurt om opplysningene i for eksempel skademeldings- eller tapsskjema.

Flertallet kan ikke se at det er opplyst om noe som kan gi en annen troverdig forklaring på en uriktig forklaring om tyveriet enn at sikrede ønsket en erstatning han ellers ikke hadde krav på.

Foretaket er etter dette ikke ansvarlig for tyveri av bilen, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd første punktum.

Ifølge fal. § 8-1 femte ledd kan foretaket i tilfeller som nevnt i fjerde ledd si opp enhver forsikringsavtale det har med sikrede med en ukes varsel, herunder nekte fremtidig kundeforhold. Foretaket opplyste i avslagsbrevet av 30.11.23 at E. sies opp som kunde under alle dekninger sikrede har, og dermed ikke vil ha rett til erstatning gjennom sikrede sine forsikringsavtaler. Varslingskravet i femte ledd er med dette oppfylt.

Foretaket krever i brev av 13.11.23 tilbakebetalt de utleggene det har hatt, samlet kr 268 901. Det da gjort fradrag for kr 55 000 innbetalt 22.12.23 for salg av bilen.

Bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjør utgjør erstatningsgrunnlag overfor sikrede. Sikrede må derfor være ansvarlig for den erstatningsutbetalingen vedkommende eventuelt har forledet foretaket til å betale, og for de utgiftene sikrede påfører foretaket, etter alminnelige erstatningsrettslige regler, jf. særlig FinKN 2024-421.

Sikrede er etter dette ansvarlig for refusjonskravet.

Nemndas mindretall, Fanny Helle, bemerker:

Mindretallet er enig med flertallet i at det er grunnlag for identifikasjon etter fal. § 4-11.

Mindretallet mener imidlertid at vilkårene i fal. § 8-1 fjerde ledd ikke er oppfylt.

Mindretallet er ikke enig i at det er sannsynliggjort at E. bevisst ga uriktige opplysninger til foretaket da bilen ble meldt stjålet. Ut ifra den fremlagte dokumentasjon i saken, ble det før tilbudet om erstatning 6.9.23 kun gitt opplysninger gjennom en telefonsamtale 25.8.23 og en e-post 26.8.23. Det fremgår av referatet fra telefonsamtalen at E. hadde fått beskjed om å melde bilen stjålet etter at bilen var blitt borte fra en parkeringsplass. I e-post til foretaket neste dag viste også E. til at han hadde forsøkt å ringe flere bergingsselskap for å finne bilen, og at han hadde blitt bedt om å anmelde forholdet. Etter mindretallets syn fremstår det som at E. meldte bilen stjålet fordi han ble oppfordret til dette, og at dette var noe han også opplyste foretaket

om.

Mindretallet er enig med flertallet i at foretaket har sannsynliggjort at bilen sto på parkeringsplassen på et tidligere tidspunkt enn det tidspunktet E. oppga i e-post 26.8.23 at bilen "ble parkert". For mindretallet er det uklart hvorfor E. oppga denne datoen. Det er også uklart hvilken avtale E. hadde med verkstedet med tanke på reparasjon av bilen. Når det gjelder opplysningen fra foretaket om at bilen ikke var kjørbar, kan ikke mindretallet se at dette er dokumentert. Det er foretaket som har bevisbyrden for at vilkårene i fal. § 8-1 fjerde ledd er oppfylt. Mindretallet mener at det ut ifra det samlede bevisbildet ikke er sannsynliggjort at E. gjennom den informasjonen han oppga til foretaket ga "bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger" om at bilen skulle være stjålet.

Mindretallet mener at E.s opplysninger til foretaket ikke kan gi grunnlag for brudd på opplysningsplikten etter fal. § 8-1 fjerde ledd. Når vilkårene ikke er oppfylt vil det ikke være grunnlag for oppsigelse av forsikringsavtalen etter bestemmelsens femte ledd. Det vil heller ikke kunne kreves erstatning som følge av at E. skal ha gitt bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjøret.

Klager må derfor gis medhold.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).